

Annotation

הגה"ה –

Overview¹

This seems to be an addendum to the previous תוס' ד"ה רוח. It is offering an alternate explanation why the east is called קדם and the west is called אחר.

ורבינו יצחק בר יהודה² פירש³ דכשעמד אדם הראשון כשנברא היו פניו למזרח -

And רבינו יצחק בר יהודה explained that when אדה"ר stood up after he was created he faced the east, that is why מזרח is called קדם, etc.

תוספות disagrees:

ואין נראה שהיה ערפו כלפי השכינה למאן דאמר שכינה במערב. עד כאן הגה"ה

And it does not appear to תוספות to say that his neck was facing the שכינה according to the מ"ד that שכינה במערב. This concludes the הגה"ה.

Summary

תוספות maintains that according to the מ"ד שכינה במערב, we cannot say that אדה"ר stood up facing east and his back was to the שכינה.

Thinking it over

Is the ריב"י offering his explanation⁴ according to the מ"ד שכינה במערב, or according to the מ"ד שכינה בכ"מ, or according to both?⁵

¹ See 'Overview' to the previous תוס' ד"ה רוח.

² There was a ריב"י ד'ה דורמסקין רש"י of רביי' who was one of the ריב"י ד'ה דורמסקין רש"י.

³ See 'Thinking it over'.

⁴ See footnote # 3.

⁵ See נחלת משה.